Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003961

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-10-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Окунєва Стелла-Марія Сергіївна
2. Stella-Mariia S. Okunieva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-7481-9835

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 12-12-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11141

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.51, 76.29.51.05

Тема дисертації:

1. Клініко-епідеміологічне дослідження особливостей мозкових інсультів у населення мегаполісу під час воєнного стану

2. Clinical and Epidemiological Research on the Characteristics of Cerebral Strokes in the Population of a Metropolis During Martial Law

Реферат:

1. Дисертація присвячена вирішенню важливої науково-практичної задачі охорони здоров'я – встановленню особливостей епідеміологічних показників, клінічного перебігу та короткострокових наслідків мозкових інсультів під час воєнного стану з метою поліпшення якості та ефективності надання медичної допомоги пацієнтам з мозковими інсультами. Завдання дослідження базувалися на системному підході, були комплексними та адекватними меті роботи. Обсяги проведеного дослідження забезпечили отримання достовірних результатів. У дослідженнях безпосередньо та в різних їх комбінаціях використані сучасні методи наукового дослідження: системного підходу, бібліосемантичний, соціологічний, епідеміологічний, клінічний, медико-статистичний, моделювання. Базами наукового дослідження стали заклади охорони

здоров'я м. Києва, в яких надається медична допомога при мозкових інсультах. Дослідження охоплювало період 2009-2018 рр. та 2022-2023 років. Дизайн дисертаційного дослідження схвалено Комісією з питань біоетичної експертизи та етики наукових досліджень при Національному медичному університету імені О.О. Богомольця (протокол №167 від 23.01.2023). Дослідження проведено відповідно до принципів Гельсінської декларації. Дослідження проведено у п'ять взаємопов'язаних організаційних етапів, що забезпечило його комплексність, наступність та системність. Проведені систематизація, аналіз та узагальнення даних закордонної та вітчизняної наукової літератури вказали на негативний вплив воєнних конфліктів сучасності на стан здоров'я населення, в тому числі на зростання захворюваності цивільного населення на хвороби системи кровообігу та зростання передчасної смертності населення в їх наслідок, але в Україні комплексні наукові роботи з вивчення впливу війни проти російської воєнної агресії на епідеміологію, клінічний перебіг та короткострокові наслідки лікування пацієнтів з мозковими інсультами не проводилися, що потребувало проведення даного дисертаційного дослідження та визначило його актуальність. За результатами проведеного дисертаційного дослідження показано, що за перший рік війни проти російської воєнної агресії (2022 р.) кількість пацієнтів з мозковими інсультами, що отримували лікування у комунальних закладах охорони здоров'я м. Києва, зросла на 2,4% та за другий рік (2023 р.) на 27,9% і склала 2452 випадків. Було встановлено, що співвідношення між ішемічними та геморагічними інсультами змінилося із значення 8,4:1 до 12,7:1, а співвідношення первинних та повторних інсультів змінилося із значення 1,9:1 в довоєнний період до 3,0 :1 в період війни. При цьому госпітальна летальність внаслідок ішемічних мозкових інсультів зросла з 14,7 у довоєнний період до 19,3% у період війни та в разі геморагічного інсульту від 40,9% до 44,1% відповідно. Також було встановлено, що за період війни зареєстровано зростання смертності дорослого населення міста внаслідок мозкових інсультів у 1,15 разу ($p<0,05$). За результатами проведеного дисертаційного дослідження було також встановлено що у пацієнтів з ішемічним інсультом локалізація вогнища у правій півкулі мозку була виявлена у 50,6% пацієнтів, у лівій – у 44,8% та в обох – 4,6%; одне вогнище було виявлено у 92,0% пацієнтів, два – 6,8% та три – 1,2%. При цьому вогнища інфаркту локалізувалися в ділянках мозку, що в основному постачаються кров'ю судинами каротидного басейну – 73,5%, та були встановлені наступні патогенетичні підтипи ІІ: атеротромботичний – 59,9%, емболічний (кардіоемболічний) – 23,4%, лакунарний – 16,3%, криптогенний – 0,4%. У пацієнтів з геморагічним інсультом локалізація вогнища у правій півкулі мозку була виявлена у 53,1%, у лівій — у 43,8% та в обох — у 3,1%; одне вогнище було виявлено у 84,8% пацієнтів, два – 12,2% та три – 3,0%. В дисертації показано, що у пацієнтів молодого віку основною причиною геморагічного інсульту були артеріовенозні мальформації (60,0%) та мікроангіоми (20,0%); у середньому віці - розрив дрібних перфоруючих артерій (64,0%), у похилому та старечому віці крововиливи внаслідок амілоїдної ангіопатії (65,0%) та діапедезні крововиливи із дрібних судин (19,5%). Проведеним комплексним науковим дослідженням за період війни проти російської воєнної агресії встановлено зростання ролі факторів ризику в розвитку мозкових інсультів. Встановлено зростання впливу факторів ризику медичного характеру: у 3,2 разів з рівнем 99,1% ішемічної хвороби серця, у 1,1 разів з рівнем 93,1% артеріальної гіпертензії, у 2,2 рази з рівнем 15,4% вади серця, у 1,7 разу з рівнем 3,8% ожиріння. Із факторів ризику поведінкового характеру на розвиток мозкових інсультів вдвічі зросло вживання надмірної кількості алкоголю: від 4,4% до 8,8%.

2. The dissertation is dedicated to solving an important scientific and practical problem in healthcare – establishing the features of epidemiological indicators, the clinical course and the short-term consequences of cerebral strokes during martial law in order to improve the quality and efficiency of medical care for patients with cerebral strokes. The research tasks were based on a systemic approach, were comprehensive and adequate to the purpose of the work. The scope of the research provided reliable results. The research directly and in various combinations used modern methods of scientific research: systemic approach, bibliosemantic, sociological, epidemiological, clinical, medical-statistical, modeling. The bases of scientific research were healthcare institutions in Kyiv that provide medical care for cerebral strokes. The study covered the period 2009-2018 and 20222023. The design of the dissertation research was approved by the Commission on Bioethical Expertise and Ethics of Scientific Research at the O.O. Bogomolets National Medical University (protocol No. 167 dated January 23, 2023). The research was conducted in accordance with the principles of the Declaration of Helsinki. The study

was conducted in five interconnected organizational stages, which ensured its comprehensiveness, continuity, and systematicity. The conducted systematization, analysis and generalization of data from foreign and domestic scientific literature indicated the negative impact of modern military conflicts on the health of the population, including the increase in the incidence of diseases of the circulatory system among the civilian population and the increase in premature mortality of the population as a result of them. However, in Ukraine, comprehensive scientific work on studying the impact of the war against Russian military aggression on the epidemiology, clinical course and short-term consequences of the treatment of patients with cerebral strokes was not carried out, which necessitated the conduct of this dissertation study and determined its relevance. The results of the dissertation study show that in the first year of the war against Russian military aggression (2022), the number of patients with cerebral strokes receiving treatment in municipal healthcare facilities in Kyiv increased by 2.4% and in the second year (2023) by 27.9% and amounted to 2452 cases. It was found that the ratio between ischemic and hemorrhagic strokes changed from 8.4:1 to 12.7:1, and the ratio of primary and recurrent strokes changed from 1.9:1 in the pre-war period to 3.0:1 during the war. At the same time, hospital mortality due to ischemic cerebral strokes increased from 14.7 in the pre-war period to 19.3% during the war and in the case of hemorrhagic stroke from 40.9% to 44.1%, respectively. It was also found that during the war, there was a 1.15 times ($p<0.05$) increase in the mortality rate of the adult population of the city due to cerebral strokes. According to the results of the dissertation study, it was also found that in patients with ischemic stroke the localization of the focus in the right hemisphere of the brain was detected in 50.6% of patients, in the left - in 44.8% and in both - 4.6%; one focus was detected in 92.0% of patients, two - in 6.8% and three - in 1.2%. At the same time, the infarct foci were localized in areas of the brain that are mainly supplied with blood by the vessels of the carotid basin - 73.5%, and the following pathogenetic subtypes II were established: atherothrombotic - 59.9%, embolic (cardioembolic) - 23.4%, lacunar - 16.3%, cryptogenic - 0.4%. In patients with hemorrhagic stroke, the localization of the focus in the right hemisphere of the brain was detected in 53.1%, in the left - in 43.8% and in both - in 3.1%; one focus was detected in 84.8% of patients, two - in 12.2% and three - in 3.0%. The dissertation shows that in young patients the main cause of hemorrhagic stroke was arteriovenous malformations (60.0%) and microangiomas (20.0%); in middle age - rupture of small perforating arteries (64.0%), in advanced and senile age hemorrhages due to amyloid angiopathy (65.0%) and diapedetic hemorrhages from small vessels (19.5%). A comprehensive scientific study conducted during the war against Russian military aggression established an increase in the role of risk factors in the development of cerebral strokes. An increase in the influence of medical risk factors was established: 3.2 times with a level of 99.1% for ischemic heart disease, 1.1 times with a level of 93.1% for arterial hypertension, 2.2 times with a level of 15.4% for heart disease, 1.7 times with a level of 3.8% for obesity. Among behavioral risk factors for the development of cerebral strokes excessive alcohol consumption doubled: from 4.4% to 8.8%.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Prokopiv M.M., Okuneva S-MS., Heletiuk Yu.L., Fartushna O.Y., Symonenko G.G. The influence of the war events on the epidemiology of cerebrovascular diseases and strokes among residents of Kyiv city, Ukraine. International Neurological Journal, V.20, №7, 2024, P.80-85 DOI: https://doi.org/10.22141/2224-0713.20.7.2024.1119 "
- Окунєва С.-М. С., Прокопів М.М Вплив воєнних подій на фактори ризику мозкових інсультів серед жителів міста Києва. Український медичний часопис, 2025-1 (167), С.113-115 DOI: https://doi.org/

10.32471/umj.1680-3051.167.260598

- "Окунєва С.-М.С, Прокопів М.М. Аналіз та прогнозування несприятливих наслідків перебігу гострого періоду мозкових інсультів під час воєнного стан. Український неврологічний журнал,2025, №1, С.28-35 DOI: https://doi.org/10.30978/UNJ2025-1-28"
- Окунєва С.-М.С, Прокопів М.М. Аналіз впливу воєнних подій на мозкові інсульти та фактори ризику їх розвитку (огляд літератури). Український неврологічний журнал,2023, №1-4, С.10-16 DOI: https://doi.org/10.30978/UNJ2023-1-4-10"

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 012U000487

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прокопів Марія Мирославівна
2. Mariia M. Prokopiv

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5467-3946

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міщенко Тамара Сергіївна
2. Tamara S. Mishchenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4086-890X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волосовець Антон Олександрович
2. Anton O. Volosovets

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5225-1480

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трепет Ганна Сергіївна
2. Hanna S. Trepet

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8300-7117

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яременко Лілія Михайлівна

2. Liliya M. Yaremenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1937-5083

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Мельник Володимир Степанович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Мельник Володимир Степанович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Паливода Роман
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна